[illegible]

1125
8821

వేదాంతగ్రంథమాల

ఓం.

శ్రీరస్తు

శ్రీ సాంబశివాయనమః.

పుత్రపౌత్రసుబోధిని.

[illegible]య, గ,

[illegible] మోక్ష[illegible]

[illegible]

[illegible] విచయింప [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] చే

శ్రీవేంకటేశ్వర [illegible] లయందు

ముద్రింపించి [illegible]పబడెను.

తిరుపతి.

1 - 11 - 11. దీనివెల 6 పైసలు.

ఓం.

శ్రీరస్తు.

పుత్రరత్నసుబోధినీ.

ఉ॥ శ్రీమదనంత విద్యలకు। జీవనుడై । ఘనమైనకాయుడై। వామనరూపుడై। మెలుకవాహనుడై। గజరాజవక్త్రుడై। చామరకర్ణుడై వెలయు। శంకరుపుత్త్రుని నమ్మిగొల్చెదన్ । కామితవస్తు సంఘములు గల్గుటకై । పుత్రరత్నమా ॥ ౧ ॥

చ॥ కరములభక్తితోడ। సితికంఠుని పూజలోనర్పదేని। సుస్థిరమతిచేత శ్రీహరినిచింతనజేయకయుండెనేనితా। సరసవినీతిధర్మమును సత్యములోనదలంచదేని। యప్పురుషునిజన్మమెన్నగను భూమికిభారముపుత్రరత్నమా ॥ ౨॥

చ॥ భువినిమనుష్యజన్మముగ। బుట్టుటదుస్తరమందుజూడగా। నువతిగజన్మమెత్తకయు నుండుట। దుర్లభమందునీతియున్ । సవినయరక్తియుక్తి కృతిశక్తియు। గల్గుటపూర్వమందుపై। భవముదొలంగు। నట్టి। హరిభక్తియదృశ్యము పుత్రరత్నమా ॥ 3 ॥

చ॥ ధరణిని రాజపత్ని ।దమతల్లి స్వభార్యను గన్నతల్లిని। స్వరగురుభార్య నన్నసతివర్గములన్ । మదిలోన మాతృల। స్వరయక యున్న। కీర్తి చెడు నాయువు గ్రుంగు విశేషపాప ముల్ । బరువడి జెందుచుండు నెడబాయక నెప్పుడు పుత్రరత్నమా ॥ ౪ ॥

చ॥ చిరతరభక్తితో వడుగు జేసినవారిని గన్నతండ్రి నిన్ । నరయుగ లేమి వచ్చి నపుడన్నము బెట్టినవారి నిన్ మదిన్। వెరపును దీర్చువారలను।విద్య ప్రసిద్ధిగ నేర్పువారలన్। గురువులు గా మదిన్ దలచి । కోరి భజింపుము పుత్రరత్నమా ॥ ౫ ॥

చ॥ దలపపరిత్యజించి పరదారలపొందుకులానువృత్తిగా । సలుపుచు సర్వకార్యముల సత్యము తన్మది నిల్పి మూర్ఖతో । చెలిమిని బాసి పెద్దలను చేకొని సాధుల గ్రోచి ఖ్యాతి చే । చెలగుచునుండ సద్గతిని జెందుట నిక్కము పుత్రరత్నమా ॥ ౬ ॥

చ॥ అలయక యత్తమామ । ఆవరైనను । వేదకాలో

వచ్చియున్గనిన్ । బిలుమక పోతెపోయినను ప్రేమతో నాల్గు దినంబులబ్బుటన్ । వెలఁగుపండు రావలయు చీటికిమాటికి తానపోయినన్ జలవ సకంబుపల్కునని సభ్యులుచెప్పిరి పుత్రరత్నమా ॥ ౭ ॥

చ॥ పిలువని పేరంటంబునకు ప్రేమదొలంగిన చుట్టమింటికిన్ । తలపల చెంతకున్ । గొలుతోఁ నుండెడు శత్రుపక్షకున్ । వలవనికామినీమణుల వద్దకుపోఁగొనరించువోకిన్ । బలిమినిబోవరాదనెడు పల్కులు నిక్కము పుత్రరత్నమా ॥ ౮ ॥

చ। లలసలచెంతఁజేరి కడులావులతోఁ పరిహాసభాషణల్ । బలుకుటవారి జూచుటయు పాడియుగాదటు జేసినా మన । శ్చలనము బుట్టితా చెడుట సత్యముగావున నెట్టివారికిన్ । నిలపరకాంతగోష్ఠి తగదెన్నటికైనను పుత్రరత్నమా ॥ ౯ ॥

చ॥ భరితసుశీలలైన కులభామినితోఁ కలహంబొనర్చుటల్ । నిరతము నిర్నిమిత్తముగ నేరము మోపుట మేరగా

డుతా। సరమరతేక జేయునెవ నచ్చలి నగ్గవలంమనిరము
న్దొరగను లక్ష్మిబాసి చనుకోర్ఘలుకైసను పుత్రరత్న
మా ॥ ౧౦ ॥

వ॥ ఉరుతరమైన భాగ్యములు నొప్పవిపన్నన ధీరమా
నసంబరయగ రాజరాజసభలం దతిప్రస్ఫూయుబాహుశక్తి
సంగరమున విద్యలంపు బహుకాంక్షయశంబున కో
ర్కెదెల్పియు। సృష్టిసపకయుండుసజ్జనుల మార్గమున
ల్పగ। పుత్రరత్నమా ॥ ౧౧ ॥

చ॥ మహిగురుసదేశమంచు పలుమాఱుసుజేరి రిహాస్య
మాడుచుం। దరగనిప్రేమనిప్పుడొక తల్పమునంచున
వ్వాళించుచుం। పదులవిసంగ తల్లియని బల్కుచు
నచ్చెలి వెంతబాయకం సుమతరప్రాయసంతుష్టుడంద్
ను మానను పుత్రరత్నమా ॥ ౧౨ ॥

ఉ॥ దోషమటంచుమత్స్మృతికి దోచియుచేపొక కార్య
మూలితా। జేసినగుట్టుగట్టుబడ జేయునువేట్కతో పిప్పి
పొంచికన్మ్రాసుక। పాయిగ్రోలినటు మున్నువహాల్యను

గూడినట్టియా । వాసవుగట్టుకట్టునకు నగి కట్టిగ పుత్ర
రత్నమా ॥ ౧౩ ॥

చ॥ బలుమరుపూర్వజన్మకృత పా [illegible]
రూపమై । చెలగుచుదేహమంతయు [illegible]
జేయు । నక్కలుమహారంబుజేయ్యుచు [illegible]ము
లై నయూమథంబులు । జపహోమదా [illegible]
నగు పుత్రరత్నమా ॥ ౧౪ ॥

చ॥ భూపతిదుష్యంతుడైన తనపుత్రుడు దుంముడైన ।
న త్తతన్నారిపునమున్న వృద్ధనకు। ప్రాయపుటింతి తట స్త
నైన దోదోపులుగ్గజారునకు తోడతిభావిశికూడినది.
సంతాపము మానదెన్నగ పిధాతగనున్నను పుత్రరత్న
మా ॥ ౧౫ ॥

చ॥ నగవుసభాస్థలిం తగవునన్ । మొగమాటము యు
క్తిలేమిచే బాగడినయిచ్చితావ్యసనమంచుట మదనశసం
భవించినన్ । వగచుటబుద్ధిహీనులగువారల యొద్దరుణం
బు జేయుటల్ । తగదిది నీతిమంతులకు సాధ్యములింమహి
పుత్రరత్నమా ॥ ౧౬ ॥

చ॥ ఽలిపియొకింతలేనిమొడ తృప్తిగబోధను చేయవ

చ్చుతా। తెలిసినవారికిఁ మిగుల తెల్లమిగా వివరింపవచ్చు దా తెలిసియుఁ దెలియకున్న మతిదెల్పఁగ బ్రంహావశంబయి గ్ధరిఁ । బలుకులు వేయునేల మదిబాయక యోగ్యను పుత్రరత్నమా ॥ ౧౭ ॥

చ॥ పరసతికాశబడ్డనగు పాటువిరోధము దేహబల్మి యుఁ దరుగుట నిద్రదప్పుఁ । వెరుట ద్రవ్యము మానము కీర్తియుఁ । దొరఁగుట బంధువర్గములు దూరుట లంపటనొంది మ్రగ్గుటల్ పరమునకెల్లహానియని బల్కిరి యోగ్యులు పుత్రరత్నమా ॥ ౧౮ ॥

చ॥ తెగువకుఁ జొచ్చిపైకొనుట తీయక దుర్జనమైత్రి జేయుటల్ । పగతుని యింటసాపడుట పంతముతో మగనాలి గోరుటల్ । మగతనమున్నదంచు ననుమానముగల్గిన చోట నిల్చుటల్ । జగతిని ప్రాణహానులివి సత్యము నమ్ముము పుత్రరత్నమా ॥ ౧౯ ॥

చ॥ ఏనరుడైన వ్యాధి జనియించిన దాచక నాటుణంబునఁ । దీనత నొందకన్యులకు దెల్పగవచ్చుక హాస్యమేపునఁ । మానము సంగమంబు యవమానము నాయువు గేహచిద్రముఁ । దానము మంత్ర మౌషధము ద్రవ్య

ముతొమ్మిది పుత్రరత్నమా ॥ ౨౦ ॥

చ॥ సిరిగలవాఁ[illegible]వ్యాఖ్యుఁడు శేఖరుఁడు[illegible]త్తము దార్యసంపత్తుఁడు । పరిబల[illegible]రవడు [illegible]సాహసుండు సచ్చరితుఁడనూనసు[illegible] ధాత్రిలో । న[illegible] [illegible]ముం [illegible]యంబు[illegible] పుత్రరత్నమా ॥ ౨౧ ॥

ఉ॥ పో[illegible]నకుఁడై [illegible]యం[illegible] సూనృత[illegible]వాత్సల్య[illegible]కాంతము[illegible] వారిజనేత్ర[illegible] । [illegible] । [illegible] । [illegible]తచిత్తముఁడై । ధాత్రిలోనఁ గల్గిన యుదార్థమిదంతయు పుత్రరత్నమా ॥ ౨౨ ॥

చ॥ మచ్చరకామక్రోధములు మానసమందిడకున్న మేలు తా । చిచ్చు[illegible]బులు[illegible] శేముషులం[illegible] కీడు నెయ్యెడన్ । కుచ్చితి[illegible] గూడి చెరిం[illegible] కీర్తిహాని యప్పిచ్చుటవాదు లేదు మతభేదము యోగికి పుత్రరత్నమా ॥ ౨౩ ॥

చ॥ ధరనపవాదభీతియు కృతజ్ఞత శ్రీహరియందు భక్తి సద్గురువదసేవ సజ్జనులపాత్రుకులాంగనయందు ప్రీతిస్తి

రమతి విశ్వయుంమాసువిశేలము హెచ్చుకొన్న । నప్రియుంబని
యనిగిచ్చిన సగుణశాష్ఠ్యలపద్ధతి పుత్రరత్నమా । ౨౭॥

చ॥ అతిథిసమంసుచేన । నన్నృతయా [illegible] మువారిని పాకశా
రుచిన । మతిగలమంత్రిని । [illegible] ముదింపి వారి
మాంత్రిసఖ । కృతి [illegible] ముదానినిచిక్కెసుకు [illegible]
సూషించాతివి । [illegible] [illegible] ముల
పుత్రరత్నమా ॥ ౨౮ ॥

మ॥ పగలునిరాత్రులందు [illegible] బామునక ప్రాయ
వంతుడౌ । వగలు చనుచ్యుత [illegible] ముదప్పు [illegible]
నె । మోసముమోహితంబులన్ [illegible]
స్నబిసు । నక్కృపశాషణాగ్రయుండౌరా పగయు [illegible]
హానిహితబంధుబోధను । పుత్రరత్నమా ॥ ౨౯ ॥

ఉ॥ చాలమిన్నటించుచు [illegible] వారిని సూచించు నవ్వు
డిలన్మాత్రనభిమానముక్ విడు మహాయకులో బడు శ్రేష్ఠము
దుకాలూరిసయూగకై వడె దబిల్గొని మోహపుపాశ
బద్ధుడై గానయుడార్థముంచునిది గట్టిగనమ్ముము పుత్ర
రత్నమా ॥ ౩౦ ॥

ఉ॥ సంతస సాహసంబుకడు శక్తియుపైర్యము సూ

త్మబుద్ధియత్యంతపరాక్రమంబు లివియాయు మనంబునబా
యకుండు పర్యంతమ్ము దైవమెన్నగ సహాయము సేయుచు
వచ్చుగాన నత్యంతరమేమిలేక పనులన్నియు చేకురు పుత్ర
రత్నమా॥ ౨౮ ॥

ఉ॥ పాములచెల్మియున్ నృపతి పల్కులునుంకరినమ్మి
కద్దుర వేములపండ్లు వైశ్యకుల వీరు సంగడివానిసత్య
ముల్ కాముకునెయ్యి జూదరిని ఖండితమౌల్ గని చారిసుద్దు
ల్ ప్రేమతో నమ్మరాదనుచు పెద్దలు పల్కిరి పుత్రర
త్నమా॥ ౨౯ ॥

ఉ॥ పురుషులకెల్ల విద్య పరిపూర్ణసుఖంబతిగౌరవంబు
సుస్థిరతేరసౌఖ్యముల్ విపులతేజము శాంతము సత్యవాక్య
విస్ఫురణము సాధుమైత్రి పరిశోభితకీర్తియు ధైర్యశక్తి
యుద్ధర నఖిలార్థసాధనము తథ్యము నమ్మము పుత్రరత్న
మా॥ ౩౦ ॥

చ॥ అనయము నాత్మబుద్ధి సుఖమారయ సద్గురు శ్రే
ష్టముంమన। పరబుద్ధి నాశమగు దుర్మదవర్జిత సాధుచిత్త
మైన నసూలు స్త్రీలబుద్ధి ప్రళయాంతకమందురు శ్రద్ధతో
డుతన్వివవిన నీతిమంతులకు కేట్కజనించును పుత్రరత్న

మా ॥ ౩౧ ॥

ఉ॥ ప్రభుదయనమ్మి గర్వపడరాదు సుఖంబనియ
ప్పుచేసితా । విభవముచేయరాదు పరవిత్తములగ్ర
హింపరాదు సత్సభికులదూరరాదు। పరుసంబులు బల్కు
ట మేరగాదు వేషభయమొసంగి పూర్వులుకలాడగరాదిల
పుత్రరత్నమా ॥ ౩౨ ॥

చ॥ చనువుగ స్త్రీలచెంత శుకసత్తిహాసములెల్ల ।
పచింపగా।జనదటుజేసినన్మిగులజారతగెల్ల।వృషమూర్ఖుల
సువౌనసలమునందు వేసరకనాధ్యఘుఘాఠలజల్కినీరసం
వవ మొగద్రోయుభంగినిది తద్యమునమ్మను పుత్ర
రత్నమా । ౩౩ ।

ఉ॥ నీతియొకింకరైన తనునేరిమెచ్చెప్పుడహంకరింపకు
సంప్రీతివహించితా । వినయుశ్శేదమువెంచు ఖయుక్తిలె
న్నునీభూతలమందు దుర్జనులిబుద్ధికిసహ్యతగాదు సత్ప్ర
ఖ్యాతిగదాయటంచును గుణాఢ్యులుదెల్పిరి పుత్రర
త్న మా॥ ౩౪ ॥

చ॥ అనుదినమున్నిరర్థకలహంబును నిర్ధయసాహ
బాధు సద్గుణములయందు నప్రియముగర్వితచిత్తము

ని[illegible]యంబు[illegible]యముల[illegible] దా[illegible]రవి[illegible]ములంటతీ
[illegible] [illegible]ని [illegible]లు దెల్పితి
పుత్రరత్న[illegible] ॥

[illegible]

[illegible]యుచు [illegible] ంటగను మేయునే మ్మని పుత్ర
రత్నమా ॥ ౩౭ ॥

చ॥ అతిప్రియ మప్రియంబులను హర్షము శోకము
జెందకుండ సంతసము జనప్రసేవయును ధర్మము దప్పమి
సత్యవాక్య సమ్మతము పరోపకారహితమార్గముల నిశ్చిత
కుండజనేని స్వర్గికిని హేతుభూతమగు కార్యము తానిది
పుత్రరత్నమా ॥ ౩౮ ॥

చ॥ పు[illegible]మహీ[illegible] [illegible] [illegible] శాంశుడు
లేని రాత్రి తామ[illegible] [illegible]లమున[illegible] వస్త్ర
భు[illegible]న్ని [illegible] [illegible]ఇగా సవి
గేహమెల్ల[illegible]యుగా మన[illegible] [illegible]ట౦ము
పుత్రరత్నమా ॥ ౩౯ ॥

ఉ॥ [illegible]లమ[illegible] [illegible] [illegible] గాపు
రంబు కాసారము[illegible] [illegible] ము[illegible] [illegible] నో
[illegible] [illegible]సేవ జేయు[illegible] [illegible]లతి క్ర
మించుటల్ [illegible] [illegible] నూ[illegible] పుత్ర
రత్నమా ॥ ౪౦ ॥

ఉ॥ వే[illegible]పు[illegible] [illegible]వా[illegible]భూమి[illegible]
ద్యాలు రమొద్దు [illegible] [illegible] [illegible]పట్టుకు[illegible]లి
మి వేళ్ళు వచ్చుటకు వృద్ధుల దూతికలు[illegible] నొప్పులగిరి
త్తచేతులను బోవుట[illegible] పుత్రరత్నమా ॥ ౪౧ ।

చ॥ జలనిధిపై నవర్ణమును పంచాసిపై కొనుభామ
కాంతులు । చెలువుగ భాగ్యవంతులకు జేసినదానము
జేర్చి వేషిచల్లలితపు భోజనంబిడుట లంజకు జేసిన మేలు
నుర్విలో పలుమరు నిష్ఫలంబనుచు బల్కిరి ప్రాజ్ఞులు

పుత్రరత్నమా ॥ ౪౨ ॥

ఉ॥ రాతనుజూచి లోభిపరతత్వ విమంగని మూర్ఖ
జనున్ శివప్రీతుని జూచినాస్తికుడు చేసువహించిన సుప్ర
తాత్మయా నాతినిజూచి జారిణియు నక్కఫులింగని వాత
వేసి కొంక్రీతిగనోర్వజాల దిలరిత్తపుజాలియు పుత్ర
రత్నమా ॥ ౪౩ ॥

ఉ॥ సర్వవిశారదుండయిన ప్రజ్ఞనవంతుని జూచినంత
నే గర్వితులైనదుర్జనులు కంఠము నెవ్వగ పారెసారెదుర్
వర్వితరాజమర్మశునక పంక్తులుగాగాని నాయురీతిగా
నుర్విని వచముల్ పలుక యోగ్యతతగ్గనె పుత్రర
త్నమా ॥ ౪౪ ॥

చ॥ పరబలవిద్యతేజహిత భాగ్యసుశీల శుభానురాగ
సుందరములజూచి సంతతము తావరితాపము జెందకన్యు
నంబెరియనసహ్యమొందుచు స్వేదముతోడ చరించునట్టి
యూపురుషుడు వ్యాధిలేని వెతబొందుచునుండును పుత్ర
రత్నమా ॥ ౪౫ ॥

ఉ॥ తలచగప్రీనయుండునెడ దప్పులొకప్పుడుగాన

తలపున నొప్పితప్పనుచు తామసమొందిన వేళగన్న
దుః కలిమిగలప్పుడెవ్వరును కన్నులగప్పుచు నాదరింతు
ర । క్కలిమిచాలంగనేని కడకంటనుచూడరు పుత్ర
రత్నమా ॥ ౪౬ ।

మతిగలమంత్రిలేని సభమాన్యులులేని పురంబు శాస్త్రి
సమ్మతము౧ లేనివాక్య నభిమానము భక్తియులేని భార్యస
ద్వితరణలేనిపెంపు కమస్రేతినహించని విందునెన్నగాతీ
తినినిరర్థకంబనుచు జెప్పిరియార్యులు పుత్రరత్న
మా ॥ ౪౭ ॥

చ॥ కమలజసాంద్రు చేలమును గైకొన శేషగిరీంద్రు
జూచితా । సమయముగాదటంచు కనుసైగలొనర్చిన
నగ్నిప్రియమనుతతో చెంత జేర్చుకొనమాధవు కాదరవ్వు
డప్పు నెనిమనసుఖంబుకై జనులు నిందెలకోర్తురు పుత్ర
రత్నమా ॥ ౪౮ ॥

ఉ॥ వన్నెగపుత్రరత్నమనుపద్యములన్నివినిసద్గుణుల్
ఘనవిత్ సన్నుతి జేయుచుండుదురు జారులు చోరులు విన్న
నాత్మయందుమన్నవిధంబు తేటపడు నూరకగుమ్మడికాయ

దొంగిలియున్న భుజంబుబట్టుకొని వీడి శిసామ్యము పుత్ర
రత్నమా ॥ ౪౯ ।

చ॥ అవని బ్రసిద్ధిమై బరగు నార్యులు మెప్పగ తి వేడ్క
తో శివమత విశ్వకర్మ కులసింధుశశాంకుడు శ్రీమకుర్తి
సత్కవిహిత లింగనామాఖ్యయుడు కల్పన జేసి శివార్పితంబు
గా ప్రియమలరి నీమదిని బాయకయుండుము పుత్రర
త్నమా ॥ ౫౦ ॥

ఉ॥ భూనుతమైన నీతికల పుత్రసుబోధిని వేడ్క వ్రా
సి ॥ వీనులకింపుగాను విన్నపఠించిన వారికెప్పు
డు ॥ దీనకరాబ్జమున జగదీశుడు దప్పక చాల
సుజ్ఞానము నిచ్చుచేబాదయు నా పదంబున పుత్రరత్న
మా ॥ ౫౧ ॥

ఉ॥ సన్నుతవిశ్వకర్మ కులసాగర చంద్రుడు శ్రీమకు
ర్తి లింగన్న కవీంద్రుడీకృతిని కల్పనజేసి తదేకనిష్ఠతో ।
వెన్నెలరేని గాల్పునకు వేడ్కనొసంగ జగత్ప్రసిద్ధమై ।
యున్నది యీ వినీతి మదినుంచుము దప్పక పుత్రరత్న
మా ॥ ౫౨ ॥

10722